

derd van de vierduizend SS'ers) naar het Oostelijk front vertrokken; andere WA-mannen deden dienst in diverse 'foute' formaties in Nederland. Ook de Nationale Jeugdstorm, waartoe kinderen van NSB'ers van hun tiende jaar af konden toetreden, ontplooidde nog maar weinig activiteit.

Wat de bedoelde 'foute' formaties betreft: talrijke NSB'ers (maar ook niet-NSB'ers) waren als chauffeur in Duitse militaire dienst getreden, ca. drieduizend buiten Nederland in het *National-Sozialistische Kraftfahr-Korps*, in Nederland ca. tweeduizend bij de *NSKK-Staffel* van de *Wehrmachtbefehlshaber in den Niederlanden*; daarenboven stonden ca. vijf-entwintighonderd Nederlanders die een rijbewijs bezaten, velen NSB'ers, bij de *Wehrmacht* als reserve-chauffeur genoteerd. Voorts telde het door Rauter opgerichte, door *SS-Hauptsturmführer* P. A. Helle gecommandeerde *Wachbataillon Nord-West* met zijn zes compagnieën (de leden bewaakten o.m. de concentratiekampen Amersfoort en Vught) omstreeks twaalfhonderd militairen; het was een tuchteloze troep. Even tuchteloos waren twee andere formaties: de *Arbeitskontrolldienst* en de Nederlandse Landwacht. De *Arbeitskontrolldienst*, voortgekomen uit het korps bewakers van het concentratiekamp Ommen, telde ca. vijfhonderd man; hun functie was het opsporen van ontduikers van de arbeidsinzet – per arrestant kregen zij een beloning van drie gulden (in die tijd bijna een tiende van wat een geschoold arbeider per week verdiende). De Nederlandse Landwacht die, hoofdzakelijk met jachtgeweren bewapend, in de eerste maanden van '44 in het publiek was gaan optreden, moet men zien als een 'fout' politiekorps: landwachters controleerden of er zwarte handel gedreven werd (in beslag genomen artikelen of voorraden gebruikten zij vaak ten eigen bate) en speurden Joodse en andere onderduikers alsmede illegale werkers op. Er waren ruim twaalfhonderd beroeps- en ca. negenduizend z.g. hulplandwachters – die laatsten deden in de eerste helft van '44 slechts af en toe dienst maar zij werden allen, gelijk vermeld, midden juni in vaste dienst geroepen. Bestond de Nederlandse Landwacht slechts uit kleine groepjes, grote eenheden kende de laatste 'foute' formatie die wij willen vermelden: de Landstorm Nederland, een onder de *Befehlshaber der Waffen-SS* geplaatste militaire eenheid welke uit drie bataljons bestond (ca. vier-en-dertighonderd man, voor meer dan de helft NSB'ers); die bataljons werden in juni '44 gemobiliseerd. De officieren van de Landstorm Nederland (het in het zuiden des lands gelegen bataljon bezat een aparte compagnie die uit oudere leden van de Jeugdstorm bestond) waren voor een deel Duitsers, voor een deel Nederlanders; de commandant was een Duitser: *SS-Oberführer* Martin Kohlroser.